

**Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for
forflytningshemmede**

Oslo

Årsberetning 2023

1. Innledning

Årsberetningen for Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for forflytningshemmede tar for seg perioden 01.01.2023 til 31.12.2023.

Som sammenlikningsgrunnlag vises det til tidligere årsmeldinger med statistikker over antall saker behandlet i nemnda og oversikt over sakstyper. Det er tidligere utgitt årsberetninger for Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for forflytningshemmede i 2001 og for årene 2004-2022.

2. Klagenemndas medlemmer

Klagenemnda består av fire medlemmer, hvorav minst ett medlem har medisinsk kompetanse og minst ett medlem har juridisk kompetanse. Klagenemndas medlemmer velges i henhold til kommuneloven § 5-7, jf. § 5-1, og oppnevnes for en periode på fire år.

Følgende medlemmer er oppnevnt for perioden 2023-2027:

1. Mona Verdich (H), sykepleier og leder av nemnda.
2. Lars E. Hanssen (A), lege og nestleder.
3. Anne Lau Revil (F), Cand. polit.
4. Aslak Aslaksen (H), advokat.

Følgende varamedlemmer er oppnevnt:

1. Malin Bye Sørensen (A), juridisk kompetanse
2. Tobias Svendsen (F)
3. Else Bugge Fougner (H), juridisk kompetanse
4. Kristin Holter-Sørensen (H), juridisk kompetanse

3. Reglement for klagenemnda og førsteinstans

3.1 Klagenemnda

Klagenemndas saksbehandling skjer i henhold til kommuneloven kapittel 6, *Reglement for utforming av forslag og vedtak i folkevalgte organer*, vedtatt av Bystyret i sak 34/03 og *Reglement for klagenemnda for transportsaker*, vedtatt av Bystyret i

desember 2011, i sak 441/11. Regelverket har i ettertid blitt revidert to ganger, i sak 74/14 og sak 317/15.

Reglementet inneholder blant annet generelle bestemmelser om medlemmer, varamedlemmer og kompetanse, i tillegg til at det avklarer rammene for nemndas ansvar og arbeidsoppgaver.

3.3 Førsteinstans

Førsteinstansens behandling av klagesaker skjer i henhold til *Instruks for førsteinstansens behandling av klagesaker til klagenemnda for transportsaker for forflytningshemmede*, vedtatt av Byrådet i desember 2016 i sak 1111/16.

Reglementet inneholder blant annet bestemmelser om førsteinstansens organisering, herunder rutiner, tidsfrist for saksbehandlingstid og krav til utarbeidelse av restanselister.

4. Klagenemndas ansvarsområde

4.1 Ansvarsområde

Oslo kommunes klagenemnd for transportsaker for forflytningshemmede er opprettet ved bystyrevedtak 28.08.1996, sak 519, med hjemmel i forvaltningsloven § 28.

Nemnda behandler klagesaker over enkeltvedtak fattet av bydelene om transporttjenesten for forflytningshemmede (reiserett med TT), og klagesaker over enkeltvedtak fattet av Bymiljøetaten om parkeringstillatelse for forflytningshemmede (HC-kort).

Saker vedrørende reiserett med TT behandles etter forskrift om tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker, Oslo kommune FOR-2015-08-26-1007. Saker vedrørende HC-kort behandles etter forskrift om parkeringstillatelse for forflytningshemmede FOR-2016-12-13-1557.

4.2 Organisering

Klageinstansen består av klagenemnda, det faglige sekretariatet for nemnda og det tekniske sekretariatet for nemnda.

Velferdsetaten (VEL) er faglig sekretariat for klagenemnda i begge sakstyper som hører under nemndas ansvarsområde. Det faglige sekretariatet skal forberede sakene

for nemnda, herunder foreta faglige og juridiske vurderinger av sakene som legges frem. Faglig sekretariat skal også holde nemnda oppdatert om endring av lover og forskrifter som kan ha betydning for klagesaksbehandlingen.

VEL har også funksjonen som teknisk sekretariat for klagenemnda. Dette ble vedtatt av Oslo bystyre i sak 1054/15. Teknisk sekretariat for klagenemnda skal ha juridisk kompetanse og har ansvar for den juridiske og praktiske tilretteleggingen av nemndas arbeid. VEL ble i nevnte bystyresak også fullt faglig sekretariat for nemnda.

Det tekniske sekretariatet foretar vanlige møteforberedelser, som å lage møteinnkalling, registrere og sende ut sakene til nemndas medlemmer, gjennomføre møtene, utarbeide protokoller og besørge oversendelse av nemndas enkeltvedtak til klager, førsteinstans og det faglige sekretariatet. Teknisk sekretariat har i tillegg ansvar for å ha kontroll med de formelle og forvaltningsmessige sider av sakene, og plikter å gi tilbakemelding til det faglige sekretariat dersom saker er mangelfullt forberedt.

VEL har sammen med nemnda ansvar for at klageorganets plikter etter lovgivningen blir ivaretatt. VEL som faglig sekretariat, kan instrueres av nemnda om å foreta ytterligere utredning og saksforberedelse før endelig vedtak fattes.

4.3 Forberedelse, gjennomføring og etterbehandling

Førsteinstansene sender klagesakene til faglig sekretariat, som forbereder saken for behandling i klagenemnda. Faglig sekretariat gjennomgår sakene, innhenter om nødvendig ytterligere opplysninger og utarbeider saksframstilling og innstilling til vedtak. Teknisk sekretariat for klagenemnda gjennomgår dokumentene i sakene og påser at all påkrevd dokumentasjon foreligger.

Fra og med februar 2024 får medlemmene i nemnda tilgang til møteinnkalling og saksdokumenter elektronisk, gjennom Møteportalen.

Klagenemnda behandler sine saker i møter. Vedtak treffes ved alminnelig flertall. Leder har dobbeltstemme i tilfelle stemmelikhet.

Under møtet fungerer nemndas leder som møteleder. Ved leders fravær, har nestleder denne oppgaven. Teknisk sekretariat for klagenemnda er til stede under møtene og gir juridisk veiledning ved behov.

I etterkant av møtet utferdiges møteprotokoll. Nemndsmedlemmene får tilgang til protokollen gjennom Møteportalen. Teknisk sekretariat sender enkeltvedtakene til klager, førsteinstans og faglig sekretariat.

4.4 Økonomiske rammebetingelser

Som teknisk sekretariat bærer VEL det økonomiske ansvaret for tilrettelegging og gjennomføring av møtene i klagenemnda. VEL stiller til disposisjon møterom, den tekniske sekretærstillingen og arkivløsning i form av Websak+.

Velferdsetaten er også ansvarlig for å utbetale årlig godtgjørelse og møtegodtgjørelse til nemndsmedlemmene. Godtgjørelsen er hjemlet forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder, Oslo kommune, Oslo § 7.

5. Avholdte møter 2023

Klagenemnda har de siste årene hatt omtrent ti årlige møter. I 2023 ble det avholdt ti møter; fem i vårsemesteret og fem i høstsemesteret.

Møtene i vårsemesteret ble gjennomført i Velferdsetatens lokaler i Storgata 51, mens møtene i høstsemesteret ble gjennomført i nye lokaler i Hausmanns gate 21.

6. Saker i nemnda

6.1 Klagesaksutvikling 2014-2023

Tabell 6.1

Årstall	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totalt antall saker	212	281	354	310	364	310	283	239	290	255

Saksmengden har siden 2014 vært varierende. I 2023 ble det behandlet 255 saker totalt, jfr. tabell 6.1.

6.2 Fordeling av sakstyper

Tabell 6.2

Årstall	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antall TT-saker	179	181	230	215	197	160	178	156	159	142
Antall HC-saker	33	100	124	95	167	150	105	83	131	113
Totalt	212	281	354	310	364	310	283	239	290	255

Av tabell 6.2 fremgår det at antall behandlede TT-saker har holdt seg relativt stabilt de siste tre år, men at antallet HC-saker hadde en nedgang i 2021, før det igjen økte i 2022.

7. Resultat av klagesaksbehandlingen 2023

7.1 Fordeling av utfall for TT-saker og HC-saker

Tabell 7.1

Sakstyper	Opprettettholdt	Opprett holdt dissens	Omgjort	Omgjort dissens	Avvist	Trukket	Utsatt	Sakso mk.	Totalt
Antall TT-saker	104	0	27	0	10	0	0	1	142

Antall HC-saker	103	0	9	0	1	0	0	0	113
Totalt	207	0	36	0	11	0	0	1	255

Tabell 7.1 gir en oversikt over alle saker behandlet i klagenemnda i 2023.

Klagenemnda har mottatt 142 TT-saker. 10 ble avvist på formelt grunnlag, 104 ble opprettholdt og 27 ble omgjort. Dette gir en omgjøringsandel på om lag 19 % av alle TT-sakene. Omgjøringsandelen for TT-saker har holdt seg stabilt, da den i 2022 også utgjorde om lag 19 %.

Klagenemnda har mottatt 113 HC-saker. 1 ble avvist på formelt grunnlag, 103 ble opprettholdt og 9 ble omgjort. Dette gir en omgjøringsandel på om lag 8 % av alle HC-sakene. Omgjøringsandelen for HC-saker har økt, da den i 2022 utgjorde om lag 3 %.

Til sammen har 36 saker blitt omgjort. Dette utgjør om lag 14 % av den totale saksmengden på 255 saker, en økning fra 12 % i 2022. 207 saker har blitt opprettholdt. Det utgjør om lag 81 % av den totale saksmengden, mot 84 % i 2022.

7.2 Fordeling av sakstyper som kommer inn til klagenemnda: TT-saker

Tabell 7.2

Klagetyp e	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Avslag søknad om TT	129	139	166	127	133	114	141	121	120	87
Avslag tilleggs- Reiser om TT	22	32	37	11	18	4	4	3	10	8
Avvisning av søknad om TT	6	0	0	2	9	18	4	0	0	0
Avslag for dekning av saksomko stninger	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0

Avslag fornyelse av om TT	19	14	21	25	30	16	26	24	26	5
Avslag Endring til blind/ sterkt sv.synt	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Avslag – endring til spesialbil /fast sjåfør	0	2	5	9	2	2	5	0	0	1
Avslag – fritidsreis er til Akershus	0	0	1	6	5	5	2	2	2	7

7.3 Fordeling av sakstyper som kommer inn til klagenemnda: HC-saker

Klagetype	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Klage på avslag på HC-kort som bilfører	28	63	83	49	68	47	38	30	56	38
Klage på avslag på HC-kort som bilfører, fornyelse	0	0	13	6	32	17	16	11	33	23
Klage på avslag på HC-kort som passasjer	5	36	24	28	51	60	40	36	36	30
Klage på avslag på HC-kort	0	0	3	1	11	17	19	6	5	11

som passasjer, fornyelse										
Avvisning HC	0	1	0	6	5	9	7	0	0	0
Avslag for dekning av saksomkostninger	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1
Tilbakebetaling av HC-kort	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

8. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2022

8.1 Saksbehandlingstid på søknader om HC-kort

	Gjennomsnittlig antall dager 2023
Total saksbehandlingstid i Bymiljøetaten (fra søknad mottas til innstilling i klagesaken mottas av faglig sekretariat)	69 dager
Klagesaksbehandlingstid i Bymiljøetaten (fra klagen mottas av BYM til innstilling i klagesaken mottas av faglig sekretariat)	24 dager
Saksbehandlingstid i VEL (fra innstilling i klagesaken mottas til innstilling sendes til klagenemnda)	64 dager
Saksbehandlingstid i nemnda (fra innstillingen mottas til protokoll sendes ut)	39 dager

Saksbehandlingstid totalt i klageinstansen (fra innstilling i klagesaken mottas av VEL til vedtak fattes i nemnda)	99 dager
Saksbehandlingstid totalt (fra søknad mottas hos førsteinstans til vedtak fattes i nemnda)	168 dager

Tabell 8.1 viser saksbehandlingstiden i førsteinstansen, i faglig sekretariat og i klagenemnda, avrundet til nærmeste hele dag. Tabellen oppgir samlet saksbehandlingstid i de ulike leddene, og er ikke fratrasket den tid som eventuelt går med i påvente av opplysninger fra klager, klagefrist o.l. Klagenemnda registrerer at den totale gjennomsnittlige saksbehandlingstiden har sunket fra ca. 176 dager i 2022 til ca. 168 dager i 2023.

Saksbehandlingstiden hos faglig sekretariat for HC-saker har økt noe. Dette skyldes flere ulike interne forhold, herunder en økning i antall klagesaker på andre saksområder og økt total oppdragsmengde til juridisk seksjon, som også ivaretar andre oppgaver.

8.2 Saksbehandlingstid på søknader om reiserett med TT

	Gjennomsnittlig antall dager 2023
Total saksbehandlingstid i bydelene (fra søknad mottas til innstilling i klagesaken mottas av faglig sekretariat)	133 dager
Klagesaksbehandlingstid i bydelene (fra klage mottas til innstilling i klagesaken mottas av faglig sekretariat)	65 dager
Saksbehandlingstid i VEL (fra innstilling i klagesaken mottas til innstilling sendes til klagenemnda)	55 dager

Saksbehandlingstid i nemnda (fra innstillingen mottas til protokoll sendes ut)	37 dager
Saksbehandlingstid totalt i klageinstansen (fra innstilling i klagesaken mottas av VEL til vedtak fattes i nemnda)	88 dager
Saksbehandlingstid totalt (fra søknad mottas hos førsteinstans til vedtak fattes i nemnda)	220 dager

Tabell 8.2 viser saksbehandlingstiden i førsteinstansen, i faglig sekretariat og i klagenemnda, avrundet til nærmeste hele dag. Tabellen oppgir samlet saksbehandlingstid i de ulike leddene, og er ikke fratrasket den tid som eventuelt går med i påvente av opplysninger fra klager, klagefrist o.l. Klagenemnda registrerer at den totale gjennomsnittlige saksbehandlingstiden har gått ned fra ca. 255 dager i 2022 til ca. 220 dager i 2023.

Saksbehandlingstiden hos faglig sekretariat har gått noe ned.

9. Tilgjengelighet

Når klagenemnda mottar henvendelser fra klagere blir spørsmål om saken er mottatt, berammet eller ferdig behandlet, besvart raskt.

10. Utviklingstrekk og innspill fra klagenemnda

10.1 Mindre parkeringstilgjengelighet i Oslo

Klagenemnda har merket seg at klagere i enkelte HC-saker argumenterer med at det har blitt færre parkeringsplasser og at Oslo sentrum har blitt mer bilfritt. Det hevdes at dette fører til en ekskludering av funksjonshemmede som er avhengige av parkeringsplasser. Nemnda har videre merket seg at flere klagere, som en følge av at det har blitt færre parkeringsplasser, viser til at de må lete etter parkeringsplass. Nemnda har sett at klagerne bruker dette som argument i søknad og klage om HC-kort. Denne type argumentasjon synliggjør at bylivet i Oslo er i endring.

Nemnda bemerker at også behovet for reiserett med TT trolig vil øke når tilgangen til parkering blir mindre.

10.2 Mer tilrettelegging for av- og påstigningsordningen

Av- og påstigningsordningen innebærer at kortest mulig opphold for av- og påstigning ikke regnes som parkering etter trafikkreglene og skilteforskriften. Det vises til denne ordningen i vedtak hvor klager har søkt om parkeringslettelse som passasjer.

Klagenemnda har merket seg at klagere anfører at de har blitt ilagt feilaktig parkeringsgebyr når de har benyttet denne ordningen. Klagenemnda mener at det er et behov for mer smidig håndheving av parkeringsforskriften. Klagenemnda stiller spørsmål ved om parkeringsbetjenter er tilstrekkelig kjent med ordningen.

Nemnda har tidligere spilt inn forslag om at det bør etableres en ordning der aktuelle kandidater får en form for legitimering av behovet for av- og påstigningsordningen, et «grønt HC-kort», slik at det ikke skal oppstå forvirring hos parkeringsbetjenter.

Nemnda bemerker at det, i forbindelse med arbeidet med å skape et bilfritt byliv i Oslo, vil kunne bli vanskeligere å avslå søknader om parkeringstillatelse for forflytningshemmede som passasjer, med en henvisning til ordningen med av- og påstigning. Med færre parkeringsplasser og et mer bilfritt Oslo, vil naturlig nok ordningen med av- og påstigning bli en stadig mindre aktuell løsning.

Nemnda stiller spørsmål ved hvorvidt praksis med å henvise søkere til å benytte ordningen med av- og påstigning er for streng.

10.3 Aldersvennlig transport

Klagenemnda mener aldersvennlig transport (Rosa busser) er en hensiktsmessig ordning å opplyse om i vedtak hvor klagere som har fylt 67 år ikke oppfyller vilkårene for å få TT-kort. Nemnda mener videre at de aktuelle bydelene bør synliggjøre denne ordningen for målgruppen i større grad. Klagenemnda håper ordningen sprer seg til flere bydeler enn de som allerede tilbyr den.

10.4 Avvikling av HC-ordningen med fritak for bompenger

Klagenemnda har sett at det i økende grad søkes om HC-kort på bakgrunn av økonomiske fordeler, som fritak for bompenger. Nemnda mener et slikt fritak ikke er

nødvendig, da det ikke lenger er manuell betjening ved bompassering, som tidligere har vært problematisk for personer med nedsatt forflytningsevne.

Parkeringstillatelse er ikke ment å være et økonomisk gode. At det likevel er det, gir grunn til å anta at man vil motta flere søknader, og følgelig klagesaker, enn det reelle behovet skulle tilsi. Økonomiske fordeler ved å inneha HC-kort kan også øke risikoen for misbruk og forfalskning.

På bakgrunn av det ovennevnte mener nemnda at ordningen med fritak for betaling av bompenger bør avvikles.

10.5 Er nåværende regelverk i tråd med CRPD?

Klagenemnda ønsker en gjennomgang av om det aktuelle regelverket for HC- og TT-saker i Oslo kommune er i tråd med Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, CRPD. Nemnda ønsker at alle saker skal inneholde en vurdering av gjeldende menneskerettigheter, spesielt nevnte konvensjon.

10.6 Endringer i søknadsskjema og legeerklæringer

Klagenemnda mener at søknadsskjema, samt skjema for lege å fylle ut, for TT- og HC-saker bør vurderes endret, slik at søker og lege gir relevante opplysninger for saken.

Klagenemnda har sett at det i flere saker som gjelder både HC-kort og TT-kort, er vedlagt legeerklæringer som ikke beskriver klagers helsetilstand godt nok i henhold til vilkårene som fremgår av forskriftene. Nemnda mener det derfor blir vanskelig å vurdere om vilkårene er oppfylt. Faglig sekretariat etterspør i slike tilfeller ytterligere, og mer presis, informasjon om klagers helsetilstand, hvilket forlenger saksbehandlingstiden. Klagenemnda har i slike tilfeller erfart at ettersendte legeerklæringer sjelden er mer utfyllende enn de som allerede foreligger i saken.

Oslo, 28. mai 2024

Tania Rivera

teknisk sekretariat

Godkjent og signert elektronisk